

NADGRODA (9) *sb f*

Pierwsze a pochylone (w tym 1 r. błędne znakowanie), końcowe jasne; teksty nie oznaczają ó.

sg N nądgroda (2). ◇ G nądgrody (3). ◇ A nądgrodę (3). ◇ I nądgrodą (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w,

1. *Zapłata za położone zasługi; wyróżnienie, odznaczenie (4) : Atolim wszytko wīm wypisał, iż Generalstwa nie radził puscic iam też około oney nadgrody nic nie mowił. ActReg 86; Cnotá fámá fobie ielt y pewną zasługą/ Sámá fobie nadgrodą: pokaż taką drugą. RybGęśli D3v.*

nadgroda czego [= w postaci czego] (1): CzechRozm 185 cf W przeciwstawieniu.

nadgroda czego [= za co] (1): CzechRozm 214v cf Zwrot.

W przeciwstawieniu: »pomsta ... nadgroda« (1): oddána będzie pomstá/ tym wśzyftkim ktorzy [...] prześládowali/ y mordowali. A wiernym zaś ná to mieysce będzie nadgrodą poćiechy/ vlżenia/ y weśela wiecznego. CzechRozm 185.

Zwrot: »nadgrodę uczynić« (1): on íam y wiará nas dáruie/ y vczynki nam dobre [...] gotuie: [...] ábo onychże nam Potym przez Iezufá Chriftuśá nądgrodę vczyni/ w dzień on ośtáteczny. CzechRozm 214v.

2. *Powetowanie szkody, pokrycie straty, wynagrodzenie krzywdy; zadośćuczynienie (5) : Bywa to/ że íe náyduią takowi ludzie ktorzy ślugi íwe [...] od śmierci wybawiáią: [...] A czynią to [...] oprócz wśzey ísprawiedliwości/ y procz wśzelkíey nadgrody/ tym ktorychby śludzy ich wśzkodźili/ [...] z íámezy tylko miłości ktorą przeciw ślugam íwym máią CzechRozm 216v; [ludzie] ktorzy [...] ná [...] łupieśtwie żywot íwoy ítrawili/ [...] przed śmiercią íię vpámiętywáli [...] y gdzie mogli álbo wiedźieli/ zaś złupione dobrá álbo nadgrodę odefśáli/ álbo oddawáli ReszHoz 139, 140; A ofobliwie [za rozlanie krwi ludzkiej] Bog zákázuie/ okupu pieniężnego/ ábo íákíey ínfzey niekrwáwey nadgrody. PowodPr 67.*

Zwrot: »nadgrodę uczynić« (1): iam nie ślyśzał/ áby naymnieyśzą íáką nadgrodę ludziom przez íię vkrzywdzonym [Luteran] vczynić miał ReszHoz 140.

Cf NADGRODZENIE